

СТАНОВИЩЕ

от професор. Алексей Славков Савов, д.б,
Началник на Национална Генетична лаборатория,
СБАЛАГ „Майчин дом” ЕАД. МУ София

Относно: Дисертационен труд на биолог Мария Кирякова Цветкова, редовен докторант, за придобиване на ОНС „Доктор“ в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика; професионално направление 4.3 Биологични науки, докторантска програма „Генетика“ с тема на дисертационния труд **„Цитогенетични и молекулярно-цитогенетични находки при пациенти с репродуктивни проблеми”**.

Със заповед № Р-109-84 / 11.03.2021г. на Ректора на МУ – Варна съм избран за член на Научното жури във връзка с дисертационния труд на Мария Кирякова Цветкова. По процедурата за защитата Цветкова е представила всички необходими материали съгласно изискванията на „Правилникът за развитие на академичния състав” в МУ–Варна.

Декларирам, че нямам конфликт на интереси с автора на дисертационния труд.

Предоставеният ми за изготвяне на становище дисертационен труд е свързан с актуална и социално значима тема – изясняване ролята на хромозомните аберации при двойки с репродуктивните нарушения. Той отразява дългогодишния опит на Лабораторията по Медицинска генетика в УМБАЛ Св. Марина“, гр. Варна в областта генетичната диагностика и медико-генетичната консултация.

Дисертационният труд е структуриран съгласно приетите изисквания, представен е на 139 страници и съдържа 48 фигури и 24 таблици. Библиографията обхваща 204 литературни източника, от които 9 на кирилица и 195 на латиница.

Доказателствения материал е с много високо качество и представя изградения професионалния опит, на докторантката.

Литературният обзор фокусира върху честотата и етиологията на репродуктивните нарушения в съвременното общество. Подробно са разгледани цитогенетичните фактори, които определят и темата на дисертационния труд. Добро впечатление прави цитирането на български автори и актуални проучвания за нашата страна. Работната хипотеза е изградена върху факта, че за България няма публикувани широко обхватни проучвания за комплексна оценка на хромозомните нарушения и полиморфни варианти при пациенти с репродуктивни неудачи.

Във връзка с поставената цел, а именно да установи и анализира вида, честотата и клиничното значение на хромозомните нарушения и хромозомните полиморфни варианти при пациенти с репродуктивни нарушения Мария Цветкова предвижда пет задачи, насочени към изграждане на комплексна оценка на клинично значимите хромозомни аберации.

Клиничния материал включва 1733 индивида събрани в проспективно и ретроспективно проучване. Методологичната част използвана в дисертационния труд е представена изчерпателно и компетентно.

Дисертационния труд на Мария Цветкова прави впечатление с подробни статистически и клинични анализи на получените резултати и компетентното им обсъждане в светлината на наличните литературни данни. От съществено значение е изясняване на ролята на хромозомния полиморфизъм за репродуктивните неудачи. Докторантката представя пет извода, които отговарят точно на поставените задачи. Неоспоримо е мястото на конвенционалният цитогенетичен анализ при двойки с репродуктивни неудачи, а използването на молекулярно-цитогенетични техники безусловно ще повиши диагностичния потенциал и ще подобри медико-генетичното консултиране.

Представените приноси с оригинален, потвърдителен и приложен характер дават реалистична оценка на тази мащабна научна разработка.

Заклучение

Дисертационния труд на Мария Цветкова оставя впечатление, че тя е натрупала богат лабораторен и изследователски опит, което и дава предимства за по-нататъшно развитие, като специалист в областта на генетиката. Компетентната оценка и анализ на собствените резултати и съпоставянето с литературните източници са на високо професионално ниво.

Давам висока положителна оценка на цялостната научна и изследователска продукция на автора и убедено препоръчам на научното жури да присъди научната степен „Доктор” на Мария Кирякова Цветкова.

София 19.04.2021 год.

Член на НЖ:

(проф. дб Алексей Савов)

